

PÄÄTÖS YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI ANNETTAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ

**Kaivospiirin haltija tai
kaivosyhtiö**

**Gold Fields Arctic Platinum Oy
y-tunnus: 16067453
Ahjotie 7
96320 Rovaniemi**

**Kaivospiiri
Sijainti**

Suhanko (KaivNro 5426)
Ranua ja Tervola (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa Gold Fields Arctic Platinum Oy:lle seuraavat kaivospiiriä Suhanko (KaivNro 5426) koskevat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Lupamääräykset

Lupamääräys 1

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 2

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 3

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

Lupamääräys 4

Kaivosluvan haltijan on asetettava 51 000 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Kaivosvakuus on asetettava viimeistään vuoden kuluttua tämän päätöksen antamisesta.

Perustelut

Kaivosvakuudella saatetaan alue yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon (kairareikien suojaputkien lyhentäminen). Vakuus kattaa myös pienimuotoiset maansiirtotyöt Konttijärven ja Ahmavaaran koelouhinta-alueilla. Kaivostoimintaa ei ole aloitettu.

Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 5

Lupamääräykset tarkistetaan ennen kaivoksen rakentamistöiden aloittamista, mutta kuitenkin viimeistään 1.9.2018.

Perustelut

Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat sekä Ranuan ja Tervolan kuntien ilmoitustauluilla. Asiasta tiedotettiin Lapin Kansa -sanomalehdessä. Asia kuulutettiin 31.3.2014 ja on ollut nähtävillä 30.4.2014 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 30.4.2014.

Lausuntopyynnöt

Asiasta lähetettiin lausuntopyynnöt 31.3.2014 Ranuan ja Tervolan kunnille, Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Isosydänmaan ja Narkauksen paliskunnille sekä Paliskuntain yhdistykselle.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Kuulutuksen johdosta saadut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys on esitetty liitteessä 2.

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

Kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan kuuleminen (Kaivoslaki 621/2011) 42 §)

Tukes varasi kaivosoikeuden haltijalle tilaisuuden selityksen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin.

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Kaivosviranomainen katsoo, että Gold Fields Arctic Platinum Oy:n antamassa selityksessä on riittävästi selvitetty kuulemisessa esiintuodut seikat lausunnoissa esitettyyn. Kaivosviranomainen toteaa lisäksi seuraavaa:

Lapin ELY-keskus

Kaivosviranomainen viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 5.

Tervolan kunta

Kaivosviranomainen viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 5 ja toteaa, että nyt määrättävällä vakuudella saatetaan kaivospiiri yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon.

Lapin liitto

Kaivosviranomaisella ei ole kommentoitavaa annettuun lausuntoon.

Paliskuntain yhdistys

Kaivosviranomainen yhtyy Paliskuntain yhdistyksen lausuntoon ja toteaa samoin, että yksilöityihin poronhoitoa koskeviin vaatimuksiin (joita lausunnoissakin on esitetty) tullaan paneutumaan tarkemmin hyvissä ajoin ennen varsinaisen kaivoksen rakentamistöiden aloittamista.

Kaivosviranomainen tulee järjestämään poronhoitolain (848/1990) 53 § mukaisia neuvotteluja kaivoshankkeen suunnitelmien täsmentyessä.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Gold Fields Arctic Platinum Oy:lle, Ranuan ja Tervolan kunnille, Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Isosydänmaan ja Narkauksen paliskunnille sekä Paliskuntain yhdistykselle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Ranuan ja Tervolan kuntien ilmoitustauluilla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Lapin Kansa -sanomalehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 475 € + 10 * 95 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun kaivosyhtiölle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 3 esitetystä valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Hallintolainkäyttölaaki (586/1996)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

Terho Liikamaa
Kaivosyli-insinööri

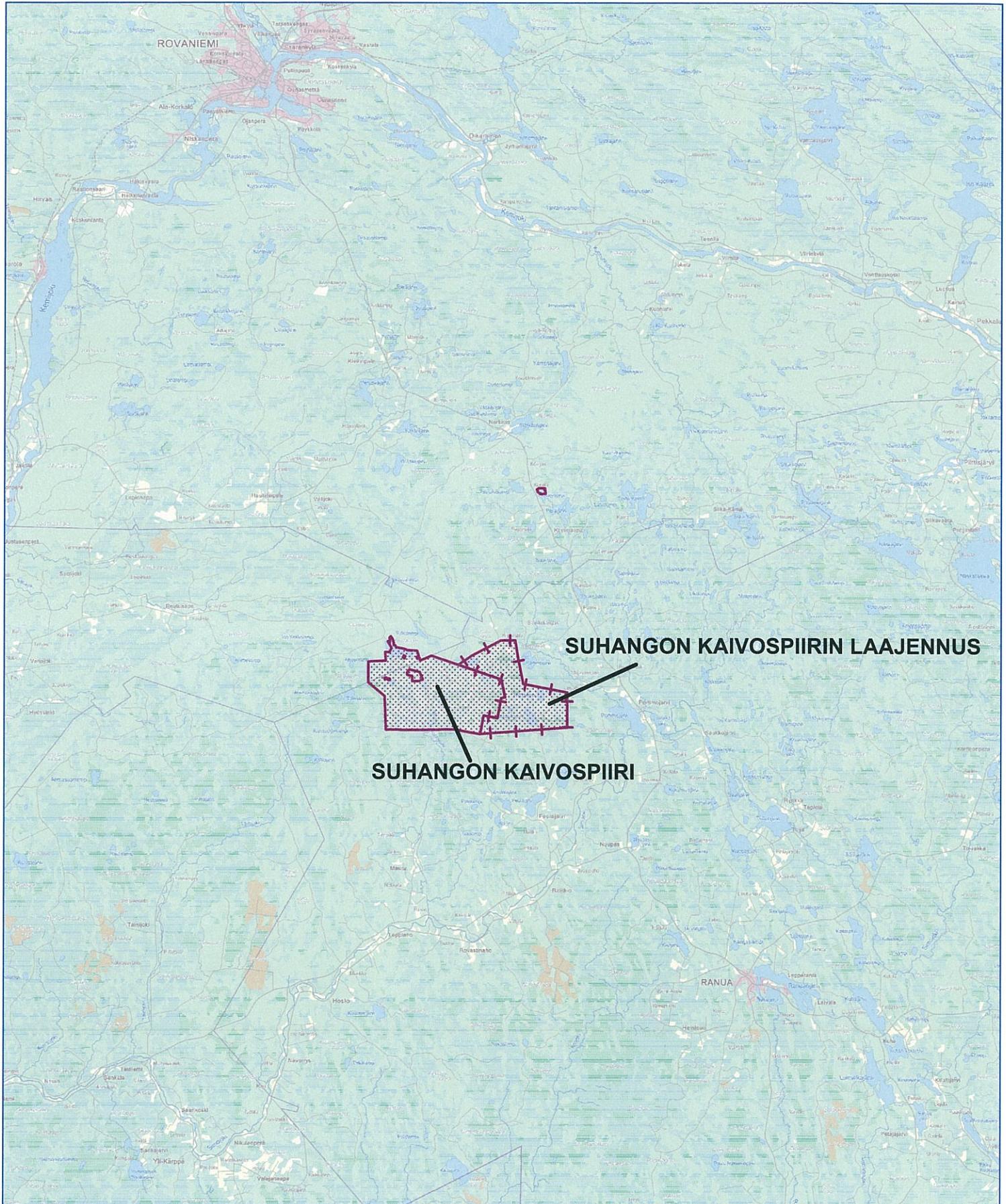

Ossi Leinonen
Ylitarkastaja

LIITTEET	<ol style="list-style-type: none">1. Kaivospiirin kartta2. Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys3. Valitusosoitus4. Lista asianosaisista
JAKELU	Gold Fields Arctic Platinum Oy Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Ranuan kunta Tervolan kunta Lapin ELY-keskus Lapin liitto Narkauksen paliskunta Isosydänmaan paliskunta Paliskuntain yhdistys Säteilyturvakeskus Asianosaiset

Kaivospiirin kartta

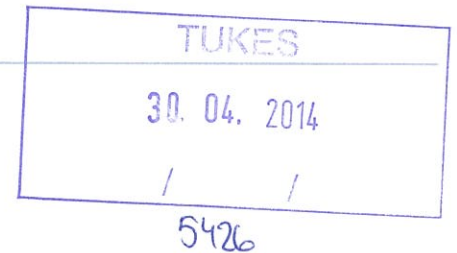
SUHANKO -KAIVOSPIIRI

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivos-
yhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Marttala Elina

Lähetäjä: Virtanen Riikka käyttäjän KaivosAsiat puolesta
Lähetetty: 30. huhtikuuta 2014 9:59
Vastaanottaja: Marttala Elina
Aihe: VL: Lapin ELYn lausunnot kuulemisasiakirjoista
Liitteet: lausunto_tukes_mustavaara.pdf; lausunto_tukes_suhanko.pdf;
lausunto_tukes_kilvenjarvi.pdf; lausunto_tukes_sokli.pdf

Lähetäjä: Kämäräinen Tiina [<mailto:tiina.kamarainen@ely-keskus.fi>]
Lähetetty: 30. huhtikuuta 2014 8:41
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Kopio: Kaikkonen Maarit; Posio Pirkko
Aihe: Lapin ELYn lausunnot kuulemisasiakirjoista

Lähetän oheisena seuraavat Lapin ELY-keskuksen lausunnot:

- Mustavaara (KaivNro K8178)
- Sokli (KaivNro 2019)
- Kilvenjärvi (KaivNro 3556)
- Suhanko (KaivNro 5426)

terv.

Tiina Kämäräinen

Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö

tiina.kamarainen@ely-keskus.fi

0295 037 407, vaihde 0295 037 000

Ympäristönsuojeluyksikkö

Lapin ELY-keskus, Hallituskatu 5 C, PL 8060, 96101 Rovaniemi

www.ely-keskus.fi/lappi

30.4.2014

Kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Tukesin lausuntopyyntö 31.3.2014, KaivNro 5426

**KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN
TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN ANTAMINEN JA
VAKUUDEN MÄÄRÄÄMINEN, SUHANKO, RANUA JA TERVOLA (KaivNro
5426)**

Pyydettyä lausuntonaan Lapin ELY-keskus toteaa asiakohdassa mainitusta kuulemisasiakirjasta seuraavaa:

Suhagon kaivosalueella ei vielä ole varsinaista kaivostoimintaa. Toiminta alueella on tähän asti ollut perinteistä malminetsintää. Tähän liittyen alueella on malminetsintään liittyvää kalustoa ja erilaisia tutkimusmonttuja ja kaivantoja.

Lapin ELY-keskus on antanut YVA-lain mukaisen yhteysviranomaisen lausunnon Suhagon kaivoksen laajentamisen YVA-selostuksesta ja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen lausunnon hankkeen Natura-arvioinnista 10.3.2014. Lisäksi ELY-keskus on antanut Tukesille Suhagon kaivospiiriä koskevat lausunnot 15.1.2014 ja 1.4.2014.

Luonnonsuojelullisten näkökohtien osalta ELY-keskus viittaa YVA-lausuntoon, Natura 2000 -arvioinnista sekä kaivospiirihakemuksesta annettuihin lausuntoihin.

Natura-arvioinnista ELY-keskus on todennut kaivosviranomaiselle, että, kun aluevesien puhdistus järjestetään asianmukaisesti, ei kaivoshankeen rakentamisvaihe ja toiminta merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Simojoki on hyväksytty luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI-alue). Kaivoksen sulkemisen osalta Natura-arviointi ei ole riittävä, vaan Natura-arviointia on täydennettävä sen arvioimiseksi, miten kaivoksen sulkeminen ja siitä mahdollisesti aiheutuva kuormitus vaikuttaa Simojoen luontoarvoihin. Lisäksi ELY-keskus on pyytänyt selvittämään, miten on varmistettu, ettei louhosten kuivatusvesistä ja muista prosessivesistä aiheudu päästöjä Simojoen vesistöalueelle.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaivoslain 52 §:n ja 125 §:n määräyksiä annettaessa tulee ottaa huomioon alueella harjoitettu nykyinen toiminta ja sen laajuus sekä Lapin ELY-keskuksen edellä mainituissa lausunnoissa esille nostetut asiat. Asetettavan vakuuden suuruutta arvioitaessa tulee huomioida, että vakuuden tulee kattaa alueen siistimisen ja maisemoinnin tilanteissa, joissa toiminnanharjoittaja ei pysty muutoin niitä hoitamaan.

ELY-keskus toteaa, että kaivospiirille tulee asettaa uusi ajankohta määräysten antamiseen sekä vakuuden lajin ja suuruuden asettamiseen ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista tai ennen mahdollisen koelouhinnan aloittamista. Tämä voidaan ELY-keskuksen mukaan tarkistaa siinä vaiheessa kun koelouhintaa tai varsinaista kaivostoimintaa koskeva ympäristölupahakemus jätetään.

Tämän lausunnon valmisteluun on osallistunut ympäristölakimies Pirkko Posio luonnonsuojeluyksiköstä.

Johtaja

Timo Jokelainen

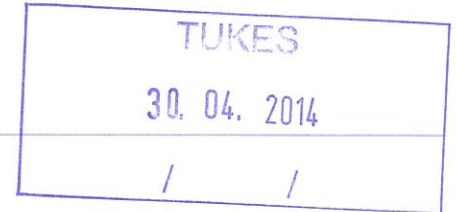
Ympäristönsuojeluyksikön päällikkö

Tiina Kämäräinen

Marttala Elina

Lähettäjä: Virtanen Riikka käyttäjän KaivosAsiat puolesta
Lähetetty: 30. huhtikuuta 2014 12:35
Vastaanottaja: Marttala Elina
Aihe: VL: Lausunto KaivNro 5426
Liitteet: Kuulemisasiakirja GFAP Tukes.rtf

Lähettäjä: Sari Tervaniemi [<mailto:sari.tervaniemi@tervola.fi>]

Lähetetty: 30. huhtikuuta 2014 12:20

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Lausunto KaivNro 5426

Hei!

Liitteenä Tervolan kunnan lausunto kuulemisasiakirjasta, KaivNro 5426.

Terveisin

Sari Tervaniemi
vs. hallintojohtaja
Tervolan kunta
Keskustie 81
95300 TERVOLA
040 525 4781
f. (016) 247 401
www.tervola.fi

[Tutustu esitteeseemme](#)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntö 31.3.2014, KaivNro 5426

LAUSUNTO KUULEMISASIAKIRJASTA

Tervolan kunnanhallitus on kokouksessaan 28.4.2014 käsitellyt lausuntopyyntöänne. Tervolan kunnanhallitus toteaa lausuntoon seuraavaa:

Tervolan kunta pitää tärkeänä, että kaivosluvassa annetaan riittävät määräykset yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi. Luvassa tulee huomioida kaivosalueella sijaitsevat yksityiset kiinteistöt sekä kaivostoiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat alueen maaperään ja vesistöihin. Tervolan kunta pitää esitettyä 51.000 euron vakuutta liian alhaisena. Muutoin Tervolan kunnalla ei ole lausuttavaa asian johdosta.

TERVOLAN KUNNANHALLITUS

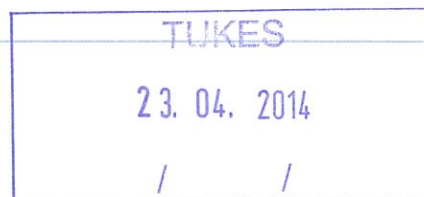
Mika Simoska
kunnanjohtaja

Sari Tervaniemi
vs. hallintojohtaja

Marttala Elina

Lähettäjä: Virtanen Riikka käyttäjän KaivosAsiat puolesta
Lähetetty: 23. huhtikuuta 2014 15:33
Vastaanottaja: Marttala Elina
Aihe: VL: Lausunto KaivNro 5426
Liitteet: Tukes_Suhangon_kaivospiiri_KaivNro_5426.pdf

Lähettäjä: Elo Tiina [<mailto:tiina.elo@lapinliitto.fi>]
Lähetetty: 23. huhtikuuta 2014 14:22
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Lausunto KaivNro 5426

Hei,

liitteenä Lapin liiton lausunto kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä, Suhangon kaivospiiri (KaivNro 5426).

Tiina Elo
Ympäristöasiantuntija

LAPIN LIITTO
PL 8056, 96101 ROVANIEMI
Hallituskatu 20B, 96100 ROVANIEMI
Puh. vaihde 040-359 1000
GSM 040-669 2501
Fax (016) 318 705

email: tiina.elo@lapinliitto.fi
Kotisivut: www.lapinliitto.fi

23.4.2014

286/10.00.00/2013

TUKES
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 30.3.2014 (KaivNro 5426)

Lausunto kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä, Suhangon kaivospiiri

Suhangon kaivoshankkeen suunnittelualueella ovat voimassa vuonna 2001 vahvistettu Rovaniemen maakuntakaava ja vuonna 2010 vahvistettu Rovaniemen vaihemaakuntakaava. Rovaniemen vaihemaakuntakaavassa Suhangon kaivosalue on osoitettu kaivosalueeksi EK 1913. Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu kaivosalueelta kantatielle (Rovaniemi- Ranua) merkittävästi parannettava yhdystie.

Tervolan kunnan puolella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava. Maakuntakaavan on ympäristöministeriö vahvistanut 19.2.2014. Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue on kaivosaluetta (EK 1913). Maakuntakaavassa on osoitettu kaivostoimintaa varten myös voimajohdon yhteystarve sekä yhdystien yhteystarve kaivosalueen ja Tervolan jokivarren välille. Alue kuuluu lisäksi laajaan kaivostoiminnan kehittämisen vyöhykkeeseen.

Kaivosluvassa osoitettu Suhangon kaivosalue on merkittävästi laajempi kuin Rovaniemen vaihemaakuntakaavassa osoitettu kaivostoimintojen alue. Kaivosalue on Rovaniemen maakuntakaavassa maa- ja metsätalousaluetta (MT 5091).

Suhangon kaivoshankkeen laajentumisen vuoksi Lapin liitto on käynnistänyt Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan laatimisen. Vireilletulokuulutus on julkaistu maaliskuussa 2013. Aikataulun mukaisesti Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava on hyväksyttävänä Lapin liiton valtuustossa toukokuussa 2014. Vaihemaakuntakaavan ehdotusaineisto oli lausunnoilla ja nähtävillä 19.2. - 20.3.2014.

Vaihemaakuntakaavaehdotuksessa on osoitettu Suhangon kaivostoiminnan aloittamisen edellyttämä kaivosalueen aluevaraus (EK), maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on ympäristöarvoja (MY), kaivoksen tarvitseman voimajohdon ohjeellinen/vaihtoehtoinen linjaus, paliskunnan raja kaivosalueella sekä yhdystietasoinen merkittävästi parannettava tieyhteys, joka jatkuu ohjeellisena kaivosalueella ja yhdystien yhteystarve Tervolan kunnan alueelle.

Kaivosalue on osoitettu EK-merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla jo on kaivostoimintaa tai joilla on todettu, arvioitu tai inventoitu sellaisia malmi- ja mineraaliesiintymiä, että kaivostoiminta on todennäköistä. Alueet halutaan suojata sellaisilta rakentamisen,

suojelun ja muun maankäytön pysyviltä muutoksilta, jotka vaarantavat kaivostoiminnan harjoittamisen. Alueet sisältävät myös kaivostoiminnan kannalta tarpeelliset rikastuslaitokset, läjitys- ja rikastushiekka-alueet sekä liikenneväylät ja -alueet. Maakuntakaavassa on annettu MRL:n 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus sekä useita aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä mm. luonnonsuojeluun ja poronhoitoon liittyen.

Laadittavana oleva vaihemaakuntakaava ottaa huomioon Suhangon kaivosluvassa esitetyn alueen. Hankkeen toteuttaminen tukee maakunnan tavoitteita.

LAPIN LIITTO

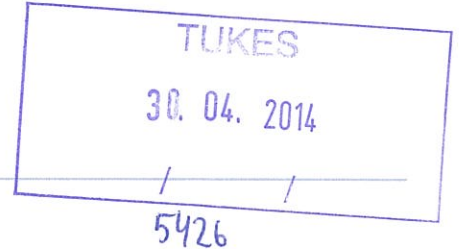
Mika Riipi
maakuntajohtaja

Riitta Lönnström
suunnittelujohtaja

Marttala Elina

Lähettäjä: Virtanen Riikka käyttäjän KaivosAsiat puolesta
Lähetetty: 5. toukokuuta 2014 10:35
Vastaanottaja: Marttala Elina
Aihe: VL: KaivNro 5426
Liitteet: Tukes KaivNro 5426 30042014.pdf

Lähettäjä: Sirpa Valkama [<mailto:sirpa.valkama@paliskunnat.fi>]

Lähetetty: 30. huhtikuuta 2014 15:40

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: KaivNro 5426

Hei

Ohessa Paliskuntain yhdistyksen lausunto asiaan.

Terveisin,

Sirpa Valkama

toimistosihiteeri

Paliskuntain yhdistys

Koskikatu 33 A

96100 Rovaniemi

0400 378 504

www.facebook.com/Pyporokilpailut

www.paliskunnat.fi

sirpa.valkama@paliskunnat.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

LAUSUNTO

30.4.2014

Dnro 498/2014

Asia: Paliskuntain yhdistyksen lausunto, KaivNro 5426

Viite: Lausuntopyyntöne 2.4.2014

YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISET MÄÄRÄYKSET SUHANGON KAIVOKSELLE

Tukes pyytää lausuntoa kaivoslain (621/2011) 52.3 § mukaisten kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä Suhangon kaivoksen osalta.

Kaivospiiri sijoittuu Isosydänmaan ja Narkaus paliskuntien alueille. Molempien paliskuntien poroja laiduntaa alueella. Isosydänmaan suurin sallittu poromäärä on 2000 ja poronomistajia oli 65 vuonna 2012-13. Narkauksessa vastaavat luvut olivat 2000 ja 78. GPS-pantatietojen mukaan porot käyttävät aluetta ympäri vuoden.

Poronhoitoa turvaava lainsäädäntö

Poronhoitolaki turvaa poroelinkeinoon asemaa ja alueidenkäytöllisiä edellytyksiä. Poronhoidon kannattavuus perustuu vapaaseen laidunnusoikeuteen (PHL 3 §). Poronhoitolaissa (53 §) säädetään myös valtion viranomaisen neuvotteluvollisuudesta suunniteltaessa valtion maita koskevia poronhoidon harjoittamiseen vaikuttavia toimenpiteitä.

Kaivoslain mukaan lupaviranomaisen on kaivosluvassa annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset. Näitä ovat mm. poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella (kaivoslaki 52.3 §). Vaikka paliskunnat eivät sijoitukaan erityiselle poronhoitoalueelle voidaan niiden etujen turvaamista perustella samalla lainkohdalla, sillä siinä säädetään määräysten antamisesta kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi. Hallituksen esityksessä (HE 273/2009) täsmennetään 52.3 §:n tulkintaa. Yksityinen etu voi olla taloudellinen taikka alueiden käyttöön liittyvä intressi. Lupaharkinnassa olisi otettava huomioon alueelliset ja paikalliset olosuhteet, sekä määräyksillä varmistaa, että kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. Kaivoslain 62 §: ”Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein. -- Välttämättömän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi taikka muusta erityisestä syystä myös määräajan voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä voidaan määrätä tarkistettavaksi määräajoin”.

Poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset

2

Suhangon kaivos aiheuttaisi paliskunnalle ainakin seuraavia vaikutuksia: 1) vaikutus porolaitumiin (menetys ja muutos), 2) vaikutus porojen laiduntamiseen, 3) vaikutus poronhoitotoimintaan 4) vaikutus porotalouden kannattavuuteen, 5) vaikutus poronhoito-kulttuuriin, 6) vaikutus turvallisuuteen (onnettomuudet liikenteessä ja kaivosalueella, niin porot kuin poronhoitajat). Lisäksi voi aiheutua ennalta arvaamattomia vaikutuksia.

Paliskunnan alue on poronhoitoon määritelty yhtenäinen kokonaisuus, joka koostuu monimuotoisesta ympäristöstä. Kaivoksen rakentaminen lisäisi muun maankäytön aiheuttamia suoria ja epäsuoria laidunmenetyksiä paliskunnassa. Kaivoksen välittömät suorat vaikutukset kohdistuvat erittäin laajalle, yhteensä jopa noin 100 km² alueelle ja lisäksi menetetään laidunalueita voimajohdon alle (myös laidunten muutokset). Lisäksi aiheutuu vaikutuksia muualle paliskuntiin. RKTL:n porontutkimuksen mallinnusten mukaan paliskunnassa, missä on enemmän infrastruktuuria ja ihmistoimintaa, ovat myös huonompikuntoiset jäkäliköt. Laitumien pirstoutuessa pienempiin osiin siirtyy laidunnuspaine porojen laidunkierron muutosten myötä jäljelle jääville yhtenäisille, rauhallisille laidunalueille, jolloin nämä kuluva normaalia enemmän. RKTL:n ja Metlan tutkimusten mukaan muu maankäyttö vaikuttaa näin elinkeinon kannattavuuteen mm. kiristyneen ravintotilanteen (mikä vaikuttaa suoraan teuraspainoihin, vasatuottoon ym. poronhoidon kannattavuustekijöihin) ja lisääntyvien ruokintakustannusten myötä. Jos poromäärää joudutaan vähentämään laidunten vähenemisen myötä, merkitsee se elinkeinon menetyksiä etenkin niille poronhoitajille, jotka ovat lähellä tukikelpoista eloporomäärää, sillä nämä henkilöt putoaisivat pois eläinkohtaiselta tuelta jos kaikilta otettaisiin poroja samassa suhteessa. Elinkeinojen menetykset tulee korvata.

Suunnitellulle kaivosalueelle sijoittuu paliskuntien vasoma-alueita. Jatkossa vaatimet todennäköisesti välttävät ihmistoiminnasta aiheutuvaa häiriötä ja siirtyvät rauhallisemmille alueille vasomaan. Myös pienten vasojen kanssa kesälaitumilla vaatimet tulevat todennäköisesti välttämään kaivoksen lähialueita. Kaivoksen vaikutuksesta menetetään siten suoraan ja epäsuorasti vasoma-alueita ja kesälaitumia ja toisaalta myös laidunnuspaine paliskunnan muissa osissa kasvaa. Kaivoksen aiheuttama häiriötä ei voida vähentää lupamääräyksillä. Laidunten ja vasoma-alueiden menetystä ei voi määräyksillä lieventää.

Kaivostoiminnan sekä maantiekuljetusten pöly voi vaikuttaa porojen ravintokasveihin aiheuttaen muutoksia laitumiin. Mikäli pöly sisältää raskasmetalleja, vaikuttaa se haitallisesti jäkälien kasvuun niin, että ne lopulta kuolevat (vrt. Venäjän Nikkelin vaikutukset ympäristöön, joka näkyy RKTL:n mallinnusten mukaan Itä-Inarin jäkäliköillä saakka).

Kaivos tulisi myös vaikeuttamaan poronhoitotoimintaa alueella. Myös lähialueiden käyttäminen on epävarmaa estevaikutusten ja toiminnan aiheuttaman häiriön vuoksi (poroja kuljetettaessa häiriötön ympäristö välttämätöntä). Porojen käsittelyssä käytetään hyväksi niiden luontaista laidunkiertoa: porot käsitellään siellä, mihin ne kerääntyvät tai mitä ne kautta kulkevat. Alueella käytetään siirrettäviä aitarakenteita, joten erotusten ja vasanmerkkien pitäminen ei vaikeutune niin paljon kuin siellä, missä käytetään kiinteitä aitoja. Alueella on kuitenkin vasanleikkokäyttöä käytettävä kämppä, jonka hyödyntäminen jatkossa on epävarmaa. Elinkeinojen toiminta alueella on epävarmaa ja työkuormat ovat normaalia suuremmat (suunnittelu ja porojen kuljetusten ym. toiminnan onnistuminen).

Malmin kuljetukset tulevat todennäköisesti aiheuttamaan merkittävän määrän porovahinkoja maantiellä. Maantieliikenteen vahingot korvataan liikennevakuutuskeskuksen kautta, mutta korvaus ei kata siioseläinten tuoton menetystä (menee 3 vuotta ennen kuin tilalle jätetty vasa tuottaa vasoja). Liikennevahinkoja tulee aktiivisesti vähentää tiedottamisella, tienvarsien raivaamisella ja muilla keinoin. Va-

hinkoja tulee tapahtumaan myös kaivosalueella, sillä etenkin hirvasporot tyypillisesti hakeutuvat kesällä räkkäaikana avoimille, tuulisille paikoille räkkäsuojaan. Hirvaita on hukkunut kaivoksilla rikastushiekka-altaisiin.

Määräykset poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi

Suhangon kaivoksen toiminta aiheuttaisi haittaa Isosydänmaan ja Narkauksen paliskunnan poronhoidolle. Kaivostoiminnan aloittamisesta ei ole päätöstä, joten myöskään sen tarkkoja toimintasuunnitelmia ei vielä tiedetä. Kaivoksen määräysten antaminen on siten tässä vaiheessa hyvin vaikeaa.

Yksilöidyt vaatimukset:

1) Kaivosviranomaisen tulee ennen määräysten antamista järjestää neuvottelut asianomaisen paliskunnan kanssa (PHL 53 §)

Kaivos sijaitsee osittain valtion mailla. Kaivostoiminta on poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavaa toimintaa. Annettavilla määräyksillä voidaan vähentää kaivostoiminnan aiheuttamia haittoja paliskunnalle. Näin ollen Tukesin tulee valtion viranomaisena neuvotella asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa antaessaan määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi. Tässä vaiheessa neuvotteluille ei liene tarvetta, mutta sitten kun varsinaisia määräyksiä annetaan kun kaivossuunnitelmat ovat tarkentuneet.

2) Kaivospiirin aitaaminen

Kaivosyhtiön tulee taata paitsi ihmisten, myös porojen ja muiden eläinten turvallisuus alueella. Kaivos tulee aiheuttamaan paliskunnalle lisätyötä sekä poronomistajille huolta porojensa turvallisuudesta. **Porojen turvallisuuden parantamiseksi kaivoksen ympärille tulee rakentaa pitävä aita. Aitaan tulee rakentaa poroja ohjaavia ja pyydystäviä nieluja sekä ympäristöön muita poroja räkkäaikana houkuttelevia räkkäsuojapaikkoja.** Koko laajaa kaivospiiriä ei liene syytä aidata vaan vaiheittain etenevän kaivostoiminnan vaarallisimmat alueet. Aitaamisesta tulee neuvotella paliskuntien kanssa kun kaivostoimintasuunnitelmat tarkentuvat.

3) Kaivoksesta aiheutuvien muiden haittojen kompensoiminen – sopimuksen uudistaminen

Kaivos aiheuttaa paliskunnille lisätöitä ja haittoja, jotka ulottuvat laajemmalle kuin pelkän kaivospiirin alueelle. Näitä ovat porojen laidunnuksen ja poronhoitotöiden muutokset sekä pölyn vaikutukset. Paliskuntien ja kaivosyhtiön välillä on voimassa sopimus porotaloushaittojen korvaamisesta kaivoksen toiminnan aikana. Sopimus kattaa kuitenkin vain vanhan kaivospiirin alueen. Jotta kaivostoiminta olisi kannattavaa, tulee kaivosyhtiö toimimaan laajemmalla alueella. **Kaivosyhtiö tulee määrätä solmimaan uusi sopimus Isosydänmaan ja Narkauksen paliskuntien kanssa toiminnan aiheuttamien kaikkien haittojen minimoimisesta ja kompensoimisesta. Sopimus tulee tehdä koko kaivoksen toiminta-ajalle.**

4) Lupamääräykset tulee tarkastaa määräajoin – tarkastaminen edellyttää poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten seuranta

Tukesin tulee tarkastaa kaivosluvan yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseen liittyvät määräykset tietyin väliajoin. Poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia tulisi seurata systemaattisesti, jotta lupamääräysten tarkistaminen perustuisi kaivostoiminnan aiheuttamiin todellisiin vaikutuksiin. **Kaivosyhtiö tulee määrätä järjestämään seuranta.** Seuranta varten voi perustaa esimerkiksi vuosittain ja tarpeen mukaan useamminkin kokoontuva yhteistyöryhmän, joka koos

tuu porotalouden ja kaivosyhtiön edustajista. Seurannasta voi myös teettää erillisen raportin ulkopuolisen arvioijan toimesta. Kaivosyhtiö on jo hankkinut paliskunnille porojen GPS-pantoja seurantaan varten. Poroihin ja poronhoitoon kohdistuvan seurannan lisäksi tulisi seurantaohjelmassa tutkia myös ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia poronhoidon näkökulmasta. Näitä ovat esimerkiksi pölyn ja jätevesien vaikutukset poron ravintokasveihin ja juomaveteen (raskasmetallit ym. haitalliset aineet). Seurannan pelisääntöjen sopiminen olisi hyvä sisällyttää myös yhtiön ja paliskunnan väliseen sopimukseen. Seurannassa ilmenevät vaikutukset tulee pyrkiä lieventämään ja kompensoida.

Lupamääräyksiä tulee tarkistaa seuraavan kerran siinä vaiheessa kun kaivoksesta on tehty rakentamispäätös, kuitenkin hyvissä ajoin ennen rakentamisen aloitusta. Tällöin kaivos-toiminnasta tiedetään enemmän ja sen vaikutuksia ja vaikutusten vähentämiseen tarvittavia määräyksiä voidaan täsmällisemmin arvioida.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

ma/sh/ao

Marttala Elina

Lähettäjä: Juha Rissanen <Juha.Rissanen@gfexpl.com>
Lähetetty: 11. kesäkuuta 2014 15:10
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Kopio: Leinonen Ossi
Aihe: Vastineet lausuntoihin / KaivNro 5426 ja 4689
Liitteet: Sompuoja_4689_vastine_11.06.2014.docx; Suhanko_5426_vastine_11.06.2014.docx

Hei

20.5.2014 päivättyyn vastinepyyntöönne viitaten, lähetän ohessa Gold Fields Arctic Platinum Oy:n vastineet kuulemisessa annettuihin lausuntoihin, koskien Suhangon ja Sompuojan kaivospiirejä.

Terveisin,

GOLD FIELDS

Juha Rissanen

Project Services Manager

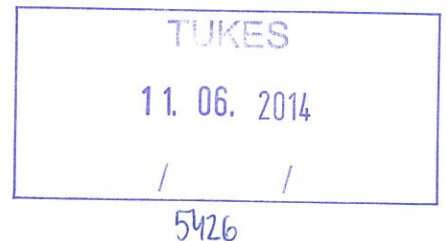
Gold Fields Arctic Platinum Oy

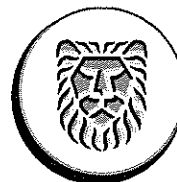
Address: Ahjotie 7 | 96320 Rovaniemi | Finland

Tel: Office: +358 20 751 1200 | Mobile: +359 40 844 6671

Email: juha.rissanen@gfexpl.com | www.goldfields.com | www.suhanko.net

Our Vision is to be The Global Leader in Sustainable Gold Mining

GOLD FIELDS

ARCTIC PLATINUM OY

Rovaniemi 11.6.2014

Gold Fields
Arctic Platinum OY
Ahjotie 7
96320 Rovaniemi

Tel +358 40 512 0023

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66
00521 HELSINKI

KaivNro 5426

Kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen ja vakuuden määrääminen (kaivoslaki 621/2011 40§)

VASTINE KUULEMISESSA ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN

Tausta

Gold Fields Arctic Platinum Oy (GFAP) on toimittanut 31.1.2014 Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes) Suhangon kaivospiiriä (5426/1a) koskevan selvityksen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuden määräämistä varten. Tukes on pyytänyt GFAP:lta vastinetta selvityksen johdosta annettuihin lausuntoihin. Lausunnon ovat antaneet Tervolan kunta (lausunto päivätty 30.4.2014), Lapin ELY-keskus (lausunto päivätty 30.4.2014), Lapin liitto (lausunto päivätty 23.4.2014) ja Paliskuntain yhdistys (lausunto päivätty 30.4.2014).

Tervolan kunnan lausunto

Lausunnossaan Tervolan kunta toteaa, että kaivosluvassa tulee huomioida kaivosalueella sijaitsevat yksityiset kiinteistöt sekä kaivostoiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat alueen maaperään ja vesistöihin. Tervolan kunta pitää GFAP:n esittämää vakuutta liian alhaisena.

GFAP:n näkemyksen mukaan nyt määritetty vakuus kattaa sen mikä kaivosvakuuden piiriin tulee sisällyttää, ottaen huomioon tämän hetken tilanteen kaivospiirin alueella. Vakuuden tarkoituksena on varmistaa, että alue voidaan saattaa yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon. Tilanne muuttuu kun rakentaminen päätetään aloittaa ja siinä vaiheessa vakuuden määrä on syytä arvioida uudestaan. Lisäksi lausunnossa on tuotu esiin asioita, jotka kuuluvat ympäristöluvan korvausten piiriin.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Lapin ELY-keskus tuo lausunnossaan esiin seikat joiden osalta se ei ole katsonut Suhangon kaivoshankkeen Natura-arviointia riittäväksi. GFAP on 2.4.2014 toimittanut ELY-keskukselle näitä seikkoja koskevan Natura-arvion täydennyksen. 19.5.2014 ELY-keskus on antanut uuden, Natura-arvioinnin täydennystä koskevan lausunnon, jossa annetut lisäselvitykset ja täydennys todetaan riittäviksi.

Lisäksi Lapin ELY-keskus esittää lausunnossaan asioita jotka tulee huomioida kaivoslain 52§:n ja 125§:n määräyksiä annettaessa ja vakuuden suuruutta arvioitaessa, sekä vaatimuksen tarkistaa määräykset ja vakuus uudestaan ennen kaivoksen rakentamistöiden tai mahdollisen koelouhinnan aloittamista. GFAP:n näkemyksen mukaan nyt määritetty vakuus kattaa sen mikä kaivosvakuuden piiriin tulee sisällyttää, ottaen huomioon tämän hetken tilanne kaivospiirin alueella. Vakuuden tarkoituksena on varmistaa, että alue voidaan saattaa yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon. Tilanne muuttuu kun rakentaminen tai mahdollinen koelouhinta päätetään aloittaa ja siinä vaiheessa vakuuden määrä ja määräykset on syytä arvioida uudestaan.

Lapin liiton lausunto

GFAP:lla ei ole huomautettavaa Lapin liiton antaman lausunnon johdosta.

Paliskuntain yhdistyksen lausunto

Lausunnossaan Paliskuntain yhdistys tuo laajasti esiin suunnitellun kaivostoiminnan arvioituja vaikutuksia poronhoidolle ja niihin liittyen esittää joukon vaatimuksia huomioitavaksi. Kuten jo edellä olevien lausuntojen kohdalla on todettu, GFAP on määrittänyt tarvittavat toimenpiteet ja vakuuden määrän sen mukaan kuin kaivospiirialueen nykyinen tila edellyttää ja mikä yhtiön käsityksen mukaan tulee sisällyttää kaivosvakuuden piiriin. Vakuuden tarkoituksena on varmistaa, että alue voidaan saattaa yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon. Tilanne muuttuu kun rakentaminen päätetään aloittaa ja siinä vaiheessa vakuuden määrä ja määräykset on syytä arvioida uudestaan.

Kunnioitavasti

Juha Rissanen
Project Services Manager
Gold Fields Arctic Platinum Oy

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 30.7.2014.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.